

Sygn. akt V KK 305/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 23 lipca 2020 r.,
sprawy **J. Z.**
skazanego z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 13 stycznia 2020 r., sygn. akt IV Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w O.
z dnia 29 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

J. Z. został oskarżony o to, że „dopuścił się, w bliżej nieustalonej dacie, w okresie 2014-2016 w T., kilkakrotnie, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wobec małoletniej poniżej lat 15 – V. A. innej czynności seksualnej, w ten sposób, że dotykał ją po całym ciele przez ubranie, wkładał ręce pod bieliznę i dotykał piersi i okolic narządów płciowych oraz całował ją po całym ciele, w tym po piersiach i narządach płciowych”, tj. o przestępstwo z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w O. , wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2019 r., uznał J. Z. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i

za to skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 41a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz kontaktowania się i zbliżania się do pokrzywdzonej V. A. na odległość mniejszą niż 50 metrów przez okres 5 lat.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego. Zaskarżył go w całości. Zarzucił obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie:

1. „art. 7 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k., polegającą na dowolnej ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez uznanie winy i sprawstwa oskarżonego za zarzucany mu czyn na podstawie sprzecznych i niespójnych zeznań pokrzywdzonej i świadków w przedmiotowej sprawie, złożonych po kilku latach od czasokresu zarzutu, które rzekomo mają wskazywać na winę i sprawstwo oskarżonego, podczas gdy swobodna ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a zwłaszcza fakt, że oskarżony J. Z. nie chciał pożyczyć pokrzywdzonej V. A. tabletu będącego jego własnością, przez co wymieniona zemściła się w ten sposób na nim, uznać należy, że brak jest podstaw do uznania winy i sprawstwa tego oskarżonego za zarzucany mu czyn;
2. art. 424 § 1 i 2 k.p.k., polegającą na zbyt lakonicznym i nieodnoszącym się do szczegółowych relacji świadków i pokrzywdzonej oraz nieodnoszącym się do wydanych w sprawie opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii, psychiatrii, seksuologii, informatyki i wywiadów środowiskowych w uzasadnieniu stanu faktycznego, dotyczącego przypisanego oskarżonemu przestępstwa, co powoduje faktycznie niemożliwość kontroli apelacyjnej zaskarżonego wyroku w tym zakresie, tym bardziej, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku prawie słowo w słowo zostało przepisane z uzasadnienia aktu oskarżenia;
3. art. 7 k.p.k. i art. 424 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k., polegającą na wyciągnięciu błędnych wniosków z dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu seksuologii oraz biegłych z zakresu psychiatrii, z których wynikało ponad wszelką wątpliwość, że u oskarżonego nie występują jakiegokolwiek zaburzenia sfery seksualnej, a tym bardziej, w kontekście stawianego mu zarzutu;

4. art. 193 k.p.k., art. 201 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k., poprzez niedopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego z zakresu psychologii A. C. w zakresie stwierdzenia przez w/w biegłego, czy relacje małoletniego świadka W. K. spełniają kryteria tzw. wiarygodności psychologicznej, czego w opinii brak;
5. art. 193 k.p.k., art. 201 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k., poprzez niedopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego z zakresu seksuologii po przeprowadzonym wywiadzie środowiskowym u oskarżonego, co sugerował biegły w opinii”;
6. rażącą niewspółmierność orzeczonej kary 2 lat pozbawienia wolności, „podczas gdy oskarżony jest osobą niekaraną, nie wchodzącą w żaden sposób w konflikt z prawem, z ciężką sytuacją zdrowotną, w tym zwłaszcza z powodu nadciśnienia tętniczego, stan po przebytym udarze mózgu oraz jego podeszły wiek 70 lat i fakt pozostawania na emeryturze, wystarczającą karą będzie kara orzeczona przez Sąd na podstawie przepisu art. 37b k.k. w zw. z art. 200 § 1 k.k., tj. kara 1 miesiąca pozbawienia wolności oraz kara 1 miesiąca ograniczenia wolności poprzez obowiązek wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, a także zakaz kontaktowania się i zbliżania się do pokrzywdzonej V. A. na odległość mniejszą niż 10 metrów przez okres 1 roku”.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie wymierzenie kary miesiąca pozbawienia wolności oraz miesiąca ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, albo uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w O. do ponownego rozpoznania”.

Sąd Okręgowy w W. , wyrokiem z dnia 13 stycznia 2020 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że stosując art. 37b k.k. wymierzył oskarżonemu kary: 6 miesięcy pozbawienia wolności i 2 lat ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania nieodpłatnej, dozorowanej pracy na cele społeczne w

wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, a w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego. Zaskarżył go w całości i zarzucił „rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na jego treść, a to przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., poprzez:

1. nieuwzględnienie zarzutu obrazy przepisu art. 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. (dowolna ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego – zarzut 1 i 2 apelacji, wyciągnięcie błędnych wniosków z opinii biegłego seksuologa oraz z opinii biegłych psychiatrów – zarzut 3 apelacji, nieprzeprowadzenie dowodu z uzupełniających opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii i seksuologii - zarzut 4 i 5 apelacji), podczas gdy uwzględnienie tego zarzutu przez Sąd Okręgowy w W. doprowadziłoby do uwzględnienia wniosków zawartych w apelacji z dnia 6 czerwca 2019 r. i ostatecznie do zmiany wyroku Sądu Rejonowego w O. poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie do uchylecia wyroku Sądu Rejonowego w O. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania;
2. nieuwzględnienie w całości zarzutu obrazy przepisu art. 438 pkt 4 k.p.k. (rażąca niewspółmierność kary – zarzut 6 apelacji), podczas gdy mając na uwadze postawę skazanego, jego właściwości i warunki osobiste, jego dotychczasową niekaralność, przyjąć należy, że orzeczona wobec skazanego J. Z. bezwzględna kara 6 miesięcy pozbawienia wolności i 2 lat ograniczenia wolności w postaci prac społecznych w wymiarze 30 godzin miesięcznie, jest zbyt surowa i przez to rażąco niewspółmierna”.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł „przy uwzględnieniu zarzutu I kasacji – o uniewinnienie skazanego J. Z. od zarzucanego mu czynu opisanego w wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 29 kwietnia 2019 r., ewentualnie przy uwzględnieniu obydwu zarzutów lub każdego z nich z osobna – o uchylecie wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 stycznia 2020 r. i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 29 kwietnia 2019 r. oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie przy uwzględnieniu zarzutu II kasacji – o zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I, poprzez orzeczenie na podstawie

przepisu art. 37b k.k. w zw. z art. 200 § 1 k.k. wobec skazanego kary 1 miesiąca pozbawienia wolności oraz kary 1 miesiąca ograniczenia wolności poprzez obowiązek wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, a także na podstawie przepisu art. 41a § 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. i art. 39 pkt 2b k.k. orzeczenie zakazu kontaktowania się i zbliżania się J. Z. do pokrzywdzonej V. A. na odległość mniejszą niż 10 metrów przez okres 1 roku”.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w W., wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego podlegała oddaleniu, jako że podniesione w niej zarzuty były bezzasadne w stopniu oczywistym.

Skarżący rażącego naruszenia przez Sąd Okręgowy w W. przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. upatrywał w „nieuwzględnieniu” zarzutów apelacji, co miało skutkować „nieuwzględnieniem” wniosków apelującego o uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego czynu, bądź wymierzenie mu wnioskowanych w apelacji kar.

Taka konstrukcja zarzutów kasacji nie jest prawidłowa, gdyż „nie uwzględnienie” przez sąd odwoławczy zarzutów apelacji, a więc nie podzielenie ich zasadności (uznanie tych zarzutów za nietrafne, chybione, nieskuteczne) nie jest równoznaczne z naruszeniem przez ten sąd przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.

Wymaga przypomnienia, że obowiązkiem sądu drugiej instancji jest rozpoznanie sprawy w granicach środka odwoławczego, co obejmuje rozważenie wszystkich zarzutów i wniosków wskazanych w środku odwoławczym (art. 433 § 2 k.p.k.). Prawidłowość procedowania sądu odwoławczego powinno odzwierciedlać uzasadnienie jego wyroku, gdyż zgodnie z art. 457 § 3 k.p.k. w tym dokumencie sąd ma obowiązek podać, dlaczego zarzuty i wnioski apelacji uznał za zasadne lub za niezasadne. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że właściwe zrealizowanie tych obowiązków wymaga nie tylko niepomijania żadnego zarzutu podniesionego w środku odwoławczym, ale także rzetelnego ustosunkowania się do każdego z tych zarzutów oraz wykazania konkretnymi, znajdującymi oparcie w ujawnionych w

sprawie okolicznościach argumentami, dlaczego uznano poszczególne zarzuty apelacji za trafne, bądź też bezzasadne. Do naruszenia przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i 457 § 3 k.p.k. może dojść więc nie tylko wtedy, gdy sąd pomija w swoich rozważaniach zarzuty zawarte w środku odwoławczym, ale również wtedy, gdy analizuje je w sposób odbiegający od wymogu rzetelnej ich oceny (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2006 r., V KK 413/05, OSNKW 2006, z. 7-8, poz. 76; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2009 r., II KK 213/08, LEX nr 485006).

Natomiast nie może być mowy o naruszeniu omawianych tu przepisów wówczas, gdy sąd odwoławczy, po przeprowadzeniu należytej kontroli instancyjnej i rzetelnym rozważeniu wszystkich zarzutów zawartych w środku odwoławczym, nie podzieli stanowiska apelującego i oceni te zarzuty jako niezasadne. Z taką zaś sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż - jak już wcześniej wskazano - obrońca skazanego jedyne podniesione w kasacji uchybienie zdefiniował jako „nie uwzględnienie” zarzutów apelacji („nieuwzględnienie w całości zarzutu obraży art. 438 pkt 4 k.p.k.”). Skoro skarżący nie miał pretensji do Sądu odwoławczego o wypełnienie tych powinności, które mieszczą się zakresie jego obowiązków kontrolnych określonych w art. 433 § 2 k.p.k. i 457 § 3 k.p.k., to podniesione w kasacji zarzuty nie mogły zostać uznane za zasadne. Tym bardziej, że Sąd Okręgowy w W. przeprowadził kontrolę instancyjną zaskarżonego apelacją orzeczenia w sposób prawidłowy. Należycie (wszechstronnie i dogłębnie) rozważył bowiem wszystkie zarzuty apelacji obrońcy oskarżonego oraz poprawnie pod względem logicznym, bez sprzeczności i niekonsekwencji przedstawił swój tok rozumowania. Przekonuje o tym treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w którym przekonująco wykazano również dlaczego za częściowo zasadny uznano zarzut rażącej niewspółmierności kary orzeczonej wobec J. Z. oraz jakimi motywami kierowano się łagodząc jej wymiar na podstawie art. 37b k.k. Uzasadnienie to, zarówno w części zmieniającej wyrok Sądu pierwszej instancji, jak też w części utrzymującej go w mocy, spełnia standard wyznaczony dyspozycją art. 457 § 3 k.p.k.

Podkreślenia ponadto wymaga, że zarzut z punktu drugiego kasacji, w którym skarżący pod pozorem naruszenia prawa procesowego, w rzeczywistości

kwestionuje wymiar orzeczonej w instancji odwoławczej kary, wskazując na to, iż jest ona „zbyt surowa i przez to rażąco niewspółmierna”, w istocie stanowi niedopuszczalny w postępowaniu kasacyjnym zarzut rażącej niewspółmierności kary.

Wszystko to upoważnia do stwierdzenia, że skarżący we wniesionej kasacji nie wykazał, iżby wyrok Sądu odwoławczego dotknięty był uchybieniami, którym można przypisać przymiot rażącego oraz mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia prawa, czy też stanowiących bezwzględne przyczyny odwoławcze z art. 439 k.p.k. Skarżący, w szczególności w uzasadnieniu kasacji po raz kolejny przedstawia własną ocenę okoliczności sprawy oraz powtarza argumenty mające przemawiać za odmienną oceną dowodów, wymiaru kary czy koniecznością dopuszczenia dowodu z uzupełniających opinii biegłych z zakresu psychologii i seksuologii, co uprawnia do stwierdzenia, że jego rzeczywistą intencją było zanegowanie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny zebranych dowodów i podważenie dokonanych ustaleń faktycznych, na podstawie których przypisano J. Z. winę i sprawstwo zarzucanego mu czynu z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., w oderwaniu od ocen i ustaleń obydwu orzekających sądów. Nie taka jest zaś rola kasacji.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.